

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: رضا صابری خورزوقی

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهید نامجو، کوچه شهید، پلاک ۵۸، واحد ۴

تلفن: ۷۷۶۴۲۸۷۳ • شماره: ۷۷۶۴۲۸۹۷

چاپ: ریحان ۱۸-۶۵۶۰۷۹۱۷

با توجه به استفاده فراوان از آیات قرآن و اسما مقدسه، رعایت احکام شرعی یادآوری می شود.

نقل مطالب این روزنامه، حتی بدون ذکر منبع، برای عموم علاقه مندان آزاد است.

پایگاه اینترنتی: etedaily.ir • پست الکترونیک: etedaily@yahoo.com

telegram.me/etedalhamrah

به یاد حجت منتظر

عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى
 فَرَجَهُ الشَّرِيفَ

امام علی (ع) فضای سرزمین ظهور را چگونه ترسیم کردند

قسمت اول-

مجید فروزان مهر پژوهشگر حوزه قرآن و عترب معتقد است که در دوران حکومت امیرمؤمنان (ع) در جامعه مسلمان، فتنه‌های سختی به وجود آمد که ایشان به خوبی فتنه و فضای غبارآلود آن را برای مردم تبیین کرده و راهکارهایی برای برون رفت از آن به مردم تعلیم داده و در عمل اجرا کردند.

بی تردید «مهدویت و امر ظهور» اساسی ترین مسئله زندگی ما انسان‌هاست. انمه اطهار (ع) هر کدام در دوران خود بر اساس برنامه‌های الهی در تحقق امر ظهور نقش ویژه‌ای را ایفاء کردند که با بررسی مسئله «مهدویت» از منظر هر کدام از انمه (ع) می توانیم به نقش آنان در تحقق این امر بیش از پیش پی ببریم؛ مسئله‌ای که تمام انبیا و اهل بیت (ع) بارها و بارها بشریت را نسبت به آن متذکر شدند و حتی به تبیین آن نیز پرداختند.

در این بخش دومین قسمت از مصاحبه با «مجید فروزان مهر» محقق و پژوهشگر نهج البلاغه درباره نقش و جایگاه امیرالمؤمنین (ع) در تحقق آرمان مهدوی منتشر می شود. وی کارشناس ارشد علوم حدیث از دانشگاه قرآن و حدیث شهر ری و دانشجوی دکتری نهج البلاغه است.

این پژوهشگر نهج البلاغه معتقد است: بخش عمده‌ای از مبانی علمی و نظری مربوط به مهدویت و آرمان مهدوی را می توان بر اساس تبیین‌ها و بیانات امیرمؤمنان (ع) پایه‌ریزی کرد.

مهدویت، موضوعی است که باید از طریق قرآن و عترب (ع) تبیین شود و گرنه پیرایه‌ها و انحرافات، به مرور زمان دامنگیر این اندیشه زلال خواهد شد. پس می توان با تفقه و تفکر عمیق در احادیث امیرمؤمنان (ع) درباره مهدویت، برای رسیدن به یک مبانی متقن مهدوی و اندیشه زلال مهدویت اقدامات مؤثری انجام داد.

* امیرمؤمنان (ع) در فرازهایی از نهج البلاغه به فضای قبل از ظهور اشاره داشته و به تبیین و حتی تصویرگری مصائب و فتنه‌های آخرالزمان می پردازند، به عنوان مثال، از جنگی سخن می گویند که چون درنده‌ای است که از شدت خشم، جنگ و دندان نشان می دهد و از سوی دیگر، چون حیوان شیرده‌ای است که شیرش فراوان و شیرین است. لطفا در این باره توضیح بیشتری دهید؟

ابتدا مقدمه‌ای عرض کنم و بعد به توضیح فراز خطبه‌ای که اشاره کردید بپردازیم. از آنجا که با ظهور امام مهدی (عج) ظلم و جور از بین رفته و سسط و عدل همه جا را فرا می گیرد، گروهی که اهل ظلم و ستم بوده و حیات خود را در سز و فساد می بینند، در برابر این حقیقت مقاومت کرده و فضای آخرالزمان را با آشوب و فساد دچار سختی و دشواری می کنند.

از آیات و روایات استنباط می شود که قبل از ظهور، سختی‌ها و شدائد به صورت جنگ‌ها، ناامنی‌ها، هرج و مرج، فساد و تباہی ظهور کرده و فتنه‌هایی همچون فتنه سفیانی و دجال نمایان خواهد شد. در حقیقت جبهه باطل و در رأس آنان ابلس لعین که حیات خود را، رو به افول می بینند، از هیچ کاری برای به فساد کشاندن دنیا دریغ نخواهند کرد.

در ادبیات دینی از این فضا عموماً با عنوان «ملاحم و فتن» نام برده شده است که عموماً اشاره به سختی‌ها و فتنه‌های آخرالزمان دارد. امیرمؤمنان (ع) نیز در کلام خود به فضای قبل از ظهور اشاره داشته و به تبیین مصائب آخرالزمان می پردازند.

ایشان در بخشی از خطبه ۱۳۸ می فرماید: «حَتَّى تَقُومَ الْحَرْبُ بِكُمْ عَلَى سَنَائِ بَادِيًا تَوَاجِدُهَا مَمْلُوءَةً أَخْلَافُهَا حُلُومًا رِضَاعُهَا عَقْلَمًا عَاقِبَتُهَا»، تا آنکه جنگی سخت در میان شما ایجاد شود، جنگی که چنان درنده‌ای دندان نشان دهد، همانند حیوانی شیرده که پستان‌هایش پر شیر باشد و شیرش به دهان‌ها شیرین آید، اما در پایان به تلخی بدل شود.

همانگونه که شما در سؤال اشاره کردید، امیرمؤمنان (ع) در این عبارت از جنگی به میان می آورد که چند ویژگی دارد: بسیار شدید است، چون درنده‌ای است که از شدت خشم، جنگ و دندان نشان می دهد، مانند حیوان شیرده است که شیرش فراوان و شیرین است و برای کسانی که جنگ را فراهم کردند به ظاهر شادمانی و منفعتی دارد. پایان این جنگ، تلخ و گزنده است که عاقبت خوبی برای آنها ندارد.

حضرت در ادامه این کلام، به آمدن فردانی خبر می دهند که والی عادل خواهد آمد و عدل و داد را برپا می کند که منظور امام مهدی (عج) است: [۱] «وَأَلَا فِي غَدِّ وَسَيَأْتِي غَدًّا بِمَا لَا تَعْرِفُونَ يَا خَلْقَ الْوَالِي مِنْ غَيْرِهَا عَمَّا عَلِي مَسَاوِي أَعْمَالِهَا»، آگاه باشید که در فردا، فردانی خواهد آمد و ندانید با خود چه خواهد آورد، فرمانروایی که نه از این قوم است، کارگزاران را به سبب اعمال ناپسندشان باز خواست خواهد کرد.

پس با توجه به ادامه کلام که در مورد امام مهدی (عج) است، می توان گفت این جنگ که بسیار شدید بوده و حضرت اوصاف آن را بیان کردند، قبل از ظهور امام مهدی (عج) یا همزمان با ظهور ایشان واقع خواهد شد.

ادامه دارد...

توسط معاون فرهنگی ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان؛

برنامه‌های فرهنگی زائرین دانشگاهی عتبات تشریح شد

معاون فرهنگی ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان گفت: اولین بسته فرهنگی، ویژه زائرین هجدهمین دوره عتبات دانشگاهیان در حال چاپ، آماده‌سازی و توزیع بین کاروان‌های دانشگاهی است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی لبیک، حجت‌الاسلام والمسلمین منصورآبادی، معاون فرهنگی ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان گفت: اولین بسته فرهنگی، ویژه زائرین هجدهمین دوره عتبات دانشگاهیان در حال چاپ، آماده‌سازی و توزیع بین کاروان‌های دانشگاهی است. حجت‌الاسلام والمسلمین منصورآبادی گفت: بسته‌های فرهنگی بزودی به دفاتر ستاد در سراسر کشور ارسال می شود و در همایش‌های استانی یا کلاس‌های کاروانی تقدیم زائرین گرامی خواهد شد.

معاون فرهنگی ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان گفت: از محتوای این بسته آموزشی سؤالاتی طراحی شده و مسابقه کتابخوانی آن نیز در سامانه جامع عتبات دانشگاهیان برگزار می شود. حجت‌الاسلام والمسلمین منصورآبادی ادامه داد: برنامه‌های فرهنگی متنوعی برای زائرین دانشگاهی در نظر گرفته‌ایم که اهداف این بسته، اولین برنامه

است، افزود: کاروان‌های دانشگاهی علاوه بر برنامه های زیارتی، در برنامه‌های روایت‌گری و همایش‌ها هم حضور خواهند داشت. حجت‌الاسلام والمسلمین منصورآبادی گفت: برنامه منصف‌شناسی در مقام صافی صفا، بازدید از بیت امام خمینی (ره)، زیارت مرقد علامه امینی و بازدید از کتابخانه آن عالم بزرگوار، برگزاری زیارت نیابتی و برنامه سلام اول از برنامه های نجف اشرف است. وی ادامه داد: برگزاری همایش احلی من العسل، برنامه روایتگری دوره‌های قبل باشکوه و شایسته کاروان‌های دانشگاهی کشور برگزار شود. معاون فرهنگی ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان با اشاره به اینکه برنامه‌های مختلف فرهنگی در طول سفر برای زائرین دانشگاهی تارک دیده شده

تقدیم ۸ هزار شاخه گل از نرگس زارهای بهبهان به حرم مطهر رضوی

جشنواره ملی گل نرگس بهبهان با اهدای ۸ هزار شاخه به حرم رضوی، روز پنجشنبه ۲۱ دی آغاز شد. کبری ابوعلی مدیر میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری بهبهان اعلام کرد: افتتاحیه جشنواره ملی گل نرگس بهبهان ساعت ۱۵:۳۰ روز پنج شنبه ۲۱ دی ماه در مجتمع گردشگری قدسی با حضور دکتر شریعتی استاندار خوزستان برگزار شد و با برنامه‌های متنوعی تا ۶ بهمن ادامه پیدا می کند. وی گفت: جشنواره گل نرگس با اهدای ۸ هزار شاخه گل به ۲۱ و ۲۲ و ۲۸ و ۲۹ دی ماه و همچنین ۵ و ۶ بهمن ماه این جشنواره با ویژه برنامه‌هایی برای عموم مردم همراه خواهد بود.

کمک پنج میلیارد تومانی مردم خراسان شمالی به بازسازی عتبات

مردم خراسان شمالی در ده سال گذشته، پنج میلیارد تومان برای بازسازی عتبات عالیات کمک کردند. رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات خراسان شمالی گفت: در باز زمانی ده کمک پنج میلیارد تومانی مردم خراسان شمالی برای بازسازی عتبات عالیات ساله، پنج میلیارد تومان وجه نقد و سه کیلوگرم طلا و جواهر برای بازسازی عتبات عالیات در خراسان شمالی جمع آوری شد. محمد صفری افزود: در این مدت ۵۰۰ استادکار نیز به این اماکن مقدس عتبات عالیات خراسان شمالی تحققت یافت.

معاون پرورشی و تربیت بدنی ساوجبلاغ خبر داد:

تجلیل از خادمین اربعین حسینی (ع)

معاون پرورشی و تربیت بدنی ساوجبلاغ از برگزاری آئین تجلیل از خادمین اربعین حسینی (ع) به همت ستاد عتبات عالیات در کانون امام علی (ع) هشتگرد خبر داد. چایپ معاون پرورشی و تربیت بدنی شهرستان از برگزاری آئین تجلیل از از خادمین اربعین حسینی (ع) به همت ستاد عتبات عالیات در کانون امام علی (ع) هشتگرد خبر داد. حجت الاسلام و المسلمین ناطقی امام جمعه شهرستان

اردبیلی‌ها در عراق زائر سرا می سازند

ریاست ستاد بازسازی عتبات عالیات استان اردبیل از ساخت زائرسرای اردبیلی‌ها در عراق خبر داد. اسفندیار هوشیار روز چهارشنبه در نشست با فرماندار مشکین شهر همچنین با بیان اینکه عملیات اجرایی مسجد صفویه در کاظمین عراق به اتمام رسیده از تکمیل بیش از ۱۶۰ هزار متر مربع صحن حضرت زینب (س) در کربلا خبر داد. وی همچنین گفت: مردم این استان در کمک به بازسازی عتبات عالیات رتبه دوم کشور را به خود اختصاص داده اند. هوشیار به راه اندازی ستادهای فرعی ستاد عتبات عالیات استان با کمک انمه جمعه در مراکز بخش‌ها اشاره کرد و خواستار کمک اهالی حسینی اردبیل به این ستاد شد.

امام جمعه مشکین شهر نیز در این جلسه از همکاری کم نظیر اهالی حسینی مشکین شهر به ستاد عتبات این شهرستان قدردانی کرد. حجت الاسلام رضا باوقار خواستار واگذاری مکان مناسب برای استقرار این ستاد توسط شورا و شهرداری مشکین شهر شد. در سال ۹۵ تعهد استان اردبیل در کمک به بازسازی عتبات عالیات در کشور عراق ۱۰ میلیارد ریال بود.

کمک یک میلیارد و ۳۵۰ میلیون ریالی مردم خمین برای بازسازی عتبات عالیات

یافنده قالی اعلام آمادگی کردند که ۲۰ نفر از آنان از سال گذشته در ۲ کارگاه تولیدی در حال بافت قالی هستند. رئیس ستاد عتبات عالیات خمین گفت: در این کارگاه‌ها پنج دار قالی دیگر در ابعاد ۶ متری به ارزش هر یک ۶۰ میلیون ریال توسط بافندگان در حال بافت است. خسروی خاطر نشان کرد: ستاد عتبات این شهرستان بیش از ۲۰۰ خادم دارد که ۱۰۰ نفر آنان زن هستند تا هدایا و نذورات مردم را در مساجد جمع آوری کنند. وی گفت: هر سال بیش از ۱۵ خادم به صورت داوطلبانه در طرح‌های بازسازی کربلا و نجف به مدت یک ماه به عتبات عالیات اعزام می شوند. خسروی اظهار کرد: این خادمان با ارادتی که به اهل بیت (ع) دارند در

وی بیان کرد: یک میلیارد و ۳۵۰ میلیون ریال از کمک‌های مردمی امسال خمین برای بازسازی عتبات عالیات به صورت نقدی و بقیه خسروی افزود: در سال جاری ۲ موبک نیز برای اربعین حسینی توسط خیران این شهرستان در کربلا معلی بر پا شده بود که ۱۰ میلیارد ریال از کمک‌های مردمی و نذورات توسط این موبک‌ها جمع آوری شده است. وی بیان کرد: سه تنه قالی به ارزش ۲۵۰ میلیون ریال نیز توسط بانوان نیکوکار خمینی در قالب طرح شفاعت با گروه‌های آسمانی برای بازسازی عتبات عالیات تولید و هدیه شده است. خسروی بیان کرد: طرح شفاعت و گره‌های آسمانی از زمستان پارسال که در ۹ ماه امسال ۹۰ درصد آن محقق شده است.

رئیس ستاد عتبات عالیات خمین گفت: مردم این شهرستان از ابتدای سال جاری تاکنون برای بازسازی عتبات عالیات مشارکت یک میلیارد و ۳۵۰ میلیون ریالی داشتند. حیدر خسروی به ایرنا گفت: تعهد امسال کمک‌های مردمی در خمین یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال بوده که در ۹ ماه امسال ۹۰ درصد آن محقق شده است.